

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ОБЛЕКЛО
„ЕЛИСАВЕТА БАГРЯНА”
ВРАЦА, ГРАД БЯЛА СЛАТИНА, 3200, УЛ. „МАРИЦА” № 18,
тел. 0915/82004, e-mail: pg_elbag@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ :
ГАЛИНА ЯХОВА,
Директор ПГО „Ел. Багряна“, гр. Бяла Слатина

СТРАТЕГИЯ ЗА ВЪЗПИТАТЕЛНА РАБОТА

2021-2024 година

Стратегията за възпитателната работа в ПГО „Елисавета Багряна“ гр. Бяла Слатина е приета на заседание на Педагогическия съвет - Протокол №.8/02.12.2021 г.

Възпитателната работа е неизменна част от цялостния образователен процес. Това е заложено в Закона за предучилищното и училищното образование в дефиницията за образованието като процес, който включва обучение, възпитание и социализация. В Закона за предучилищното и училищното образование са формулирани целите на образование, като във всяка една от тях са заложени възпитателни задачи.

За целите на Стратегията възпитанието се дефинира като процес на формиране на отношения - ценности, нагласи, мотиви, насочени към развитие на личността като индивидуалност и член на обществото.

Развитието и формирането на ценности чрез съответна педагогическа дейност са в основата на възпитателната работа в образователните институции.

Стратегията за възпитателната работа в ПГО „Елисавета Багряна“ гр.Б. Слатина структурира политиките и мерките за формиране на ключови компетентности у личността в нейните три основни измерения: знания, умения и отношения.

Стратегията определя направления и действия за подобряване на благополучието на учениците чрез:

- Изграждане на комплексна и всеобхватна система за възпитателна работа в училище;
- Създаване на условия за усъвършенстване на образователната среда чрез активно участие на всички субекти, ангажирани с възпитателни дейности на учениците;
- Ефективни взаимодействия на образователната институция и семейната общност;
- Законово гарантиране на правата на учениците за достъп до качествено възпитание;
- Законово гарантиране на правата и отговорностите за възпитателна работа в образователната институция от страна на педагогическите специалисти;
- Регламентиране на условия за усъвършенстване на възпитателната среда чрез активното участие на всички заинтересувани страни, ангажирани в изпълнението на дейности, осигуряващи възпитателната работа в съответствие с най-добрия интерес на учениците;

Основната цел на стратегията е да формира ценности, нагласи, мотиви, насочени към развитие на личността като индивидуалност и член на обществото.

Възпитателната работа в образователната институция се реализира в няколко основни направления посредством:

- личността на учителя като основен възпитателен фактор;
- ролята на класния ръководител като възпитателен фактор;
- личностните взаимодействия с другите представители на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал;
- учебното съдържание;
- дейността в часа на класа;
- извънкласни и извънучилищни дейност

Политиката на институцията за успешната реализация на възпитателната дейност се фокусира в няколко направления:

- I. Етично образование
- II. Екологично образование
- III. Здравно образование
- IV. Работа в час на класа
- V. Работа с родители

I. Етично образование -- насочено към зачитане и признаване на личността и потенциала, на постиженията и потребностите на ученика и неговата пълноценна изява спрямо етичните правила и норми на поведение. Създава условия за нравствено самоопределяне на учениците, към развитие на уменията за автономен и отговорен морален избор. То изгражда и основите на тяхната гражданска култура, като ги запознава с нестменните човешки права, с ценностите на демокрацията и с начините за ефективно социално участие в гражданския живот.

Основните възпитателни цели в педагогическата дейност на ПГО „Елисавета Багряна“

- Да се формират нравствени ценности, възпитание в нравственост, добронамереност;
- Възпитание в толерантност /в т.ч. интеркултурно възпитание/;
- Възпитание на уважение към другите /възрастни, учители/;
- Възпитание в отговорност /пред себе си и другите/;
- Възпитание в добросъвестност и уважение към училището;
- Възпитание в дисциплина;
- Преодоляване на агресията;
- Възпитание в позитивни междуличностни отношения;
- Гражданско образование и възпитание /активна гражданска позиция/;
- Възпитание в хуманност, взаимопомощ, съпричастност;
- Възпитание в патриотизъм;
- Правно възпитание /формиране на правно съзнание/;
- Възпитание на мотивация за учене, формиране на интереси, положително отношение към образованието и ученето;
- Възпитание в справедливост;
- Интеркултурно възпитание и зачитане на човешките права;
- Възпитание на чувства на солидарност и сътрудничество;
- Да се формира културна осъзнатост;
- Да се формира положително отношение към сътрудничеството с другите в съвместни дейности;
- Да се разбират и описват различията между хората по отношение на пол, възраст, раса, етническа принадлежност, професия;
- Да се формира адекватна самооценка;
- Да се формират умения за общуване и конструктивна изява на личността;
- Да се формират умения за решаване на конфликти;
- Да умеят да изразяват подходящо чувствата си, да заявяват своите потребности и желания, да споделят проблеми и да търсят помощ;
- Да демонстрират разбиране за семейството като социална единица, за различните роли, права и отговорности в него и тяхната динамика в жизнения цикъл;
- Да познават различни демократични форми на училищния живот и да определят мястото си в тях;
- Да познават основните права на човека и права на детето, както и основни организации и институции в тяхна подкрепа;
- Да познават равнища на публично управление и да познават правомощията на местни властови институции и процедурите за взаимодействие с тях;
- Да усвоят икономически знания, свързани с разбирането за ограничените ресурси, възможностите за разпределение, ролята и значението на парите;
- Да усвоят знания и да формират позитивно отношение към традициите, празниците и обичаите;
- Да формират толерантност и интеркултурен диалог;
- Да обогатят познанията си за финансовата и правна грамотност, вкл. и „Моето първо работно място“;
- Да се възпитават общочовешки ценности, нагласи и ценностни ориентации и да се съдейства за самоосъзнаване на учениците;
- Да разбират своята идентичност като „гражданин на Република България“ и „гражданин на Европейския съюз“ през споделените граждански ценности и културни традиции;
- Да познават различните форми на расизъм, както и успешните практики за тяхното преодоляване;
- Да познават принципите на разделението на властите и за върховенството на закона и могат да дават примери за тяхното следване и нарушаване;
- Да разбират важността на активната позиция на гражданина и неговото взаимодействие с

- институциите за преодоляване на негативни общественopolитически явления и да създават възможности за устойчиво политическо, икономическо и социално развитие;
- Да осъзнават значението на демократичните ценности и на демократичните институции за формирането на гражданска национална идентичност;

II. Екологично образование – насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка и единство, с оглед опазване на екологичното равновесие и възпитание на отговорно отношение на личността. Отговорността към себе си и към обществото е изключително важен компонент за развитие на социална ангажираност на учениците.

Чрез използването на интерактивни модели на преподаване се цели да се формира просоциално поведение и да се представят възможности за опазването на околната среда.

Специфични цели са:

- Емоционално да се ангажират учениците с проблемите на екологията;
- Да познават и спазват нормите на екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околна среда;
- Да се възпитат на дълг и отговорност към природата;
- Да се повишат знанията за неживата и живата природа /биоразнообразието/;
- Да се изгради екологична култура и природозащитно поведение у младите хора;
- Да се създадат подходящи условия за активизиране познавателната дейност на ученици с екологична насоченост;
- Да се изгради любознателност и любов към природата;
- Да се формира екологична грамотност;
- Да се формира екологична компетентност;
- Да се формират ценностни отношения и ценностна ориентация към природата;
- Да се формира чувство на рефлексия;
- Да се изгради творческо отношение към природата;
- Да се установят връзки и зависимости между „природа-човек-развитие“;
- Да се ориентират ефективно в природния свят;
- Да се повишат знанията и възможностите за устойчиво използване на природните ресурси;
- Да се познават механизмите на публичните институции и гражданското общество за прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда;
- Да умеят да правят връзки между отделни сфери на обществения живот и да разбират причините за социалните неравенства, екологичните и глобалните предизвикателства;
- Да опазват, възстановяват и устойчиво да използват биологичните ресурси, като подготвят предложения за действия за опазване на екосистемите;
- Да оценят ролята на всеки отделен човек за опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и да участват в дейности за съхранението му;
- Да прилагат основни правила за действие при инциденти с опасни химични вещества и смеси;
- Да участват в обществени кампании, свързани с екологични проблеми и да оценяват ролята и значението им за общността;
- Да разграничават ролята на институциите и на неправителствените организации, занимаващи се с опазване на околната среда;
- Да демонстрират солидарност и сътрудничество с различни обществени субекти за постигане на общи екологични цели.

III. Здравно образование – насочено към формирането на нравствено-волеви качества, възгледи, убеждения, нагласи, ценностни ориентации и поведение, съобразно ценностната система на обществото и актуалните здравни проблеми в областта на сексуалното и репродуктивното здраве, превенция на вредните навици – тютюнопушене, употребата на алкохол, наркоманиите, рационалното хранене, междуличностното общуване и други.

Цел на ПГО „Елисавета Багряна“ гр. Бяла Слатина е да спаси живота и здравето на учениците, но и да изгради система от знания, умения и позитивни нагласи за здравословно поведение у всеки ученик.

Специфични цели са:

- Да се обогатят знанията за различните аспекти на здравето;
- Да обясняват и анализират етапите на жизненото развитие на човека;
- Да се формира култура на здравословен начин на живот;
- Да показват умения за отстояване на личния избор при зачитане на правата на другите хора;
- Да развиват и поддържат положителен образ за себе си;
- Да разпознават основни свои чувства и да имат елементарни умения за изразяването им и справяне с негативни емоции;
- Да демонстрират умения за критично осмисляне на влиянието на средата – семейството, връстниците, групата, значими хора и др. върху личността /начина, по който човек възприема себе си и другите, неговите избори и поведение/;
- Да разбират и приемат личностните различия;
- Да описват и анализират връзката между чувствата и поведението;
- Да анализират собствения стил на вземане на решения и последствията от него;
- Да умеят да изясняват и отстояват собствените ценности и избори;
- Да идентифицират и решават проблеми;
- Да се обогатят познанията за сексуалните взаимоотношения, наркотичните вещества, индивидуалните и социални последици от тяхната употреба и рисковото поведение като цяло;
- Да се формира у учениците положително отношение към личното здраве, здравословния начин на живот, самостоятелния информиран и отговорен избор;
- Да се подпомогнат учениците при усвояване на различни социални умения, свързани с общуване, оценка на ценностите, вземане на решения, устояване на натиск, справяне с емоциите, решаване на конфликти и проблеми, изискващи информиран избор и поемане на отговорност за собственото поведение;
- Да овладеят определен обем здравни познания за околната среда, биологични особености, човешки взаимоотношения, рискови фактори – основа и предпоставка за здравословен начин на живот;
- Да формират здравно съзнание – убеждения и чувства на самооценка и отговорност на индивида, на ново отношение към здравето като основна ценност, на мотивация за здравно поведение;
- Да изработят социални умения и навици за здравословен избор на поведение, на здравна култура и активна позиция към личното и общественото здраве;
- Да се провокират учениците да мислят какво е необходимо за установяване на справедливост и солидарност;
- Да овладеят знания как да постъпват и към кого да се обръщат при нужда, в опасни за живота и здравето ситуации;
- Да се формират начални умения за справяне в критични ситуации;
- Да се положат основи за формиране на личностни отношения и собствен мироглед;
- Да се обогатят естетическите чувства и преживявания;
- Да формират положително отношение към училището като институция;
- Да познават ученическото самоуправление и да поставят оценка за напредъка си;
- Да разбират и спазват училищните правила, задължения и отговорности;
- Да усвоят знания и умения за опасните и безопасните места по пътя;
- Да се формират правила за поведение при бедствия и аварии, катастрофи;
- Да познават и да вземат участие в изготвянето на училищния правилник;
- Да поемат отговорност и самостоятелност за развитие на собствения потенциал;
- Обучаваният да придобие и развие социални и когнитивни умения, необходими за начин на живот, ограничаващ рисковото за здравето поведение;

- Обучаваният да придобие чувство за отговорност за своето здраве и здравето на членовете на семейството и на обществото;
- Обучаваният да осъзнае и утвърди здравето като най-висша ценност в ценностната си система.

IV. Работа в час на класа – насочена към адаптирането на учениците към изискванията на училището и създаване на доверителни отношения за разрешаване на проблеми, които влияят негативно на обучението и социализацията.

Основна цел е да се формират умения за работа в екип, за да се подпомогне личностното развитие и да се повиши мотивацията за учене.

Специфични цели са:

- Да се формира колектив, в който учениците да се научат да уважават себе си и другите, да спазват правилата на класа, да поемат отговорности;
- На учениците да се дадат знания за основните права на детето: право на живот, право да бъде обичано и гледано от своите родители, право да се учи, да му се дадат знания за държавата и науката;
- Да се съдейства за осъзнаване наличието на прилика и разлика между хората;
- Да се помогне на учениците да приемат различията;
- Да се възпитават на уважение към различните хора, групи хора и народи;
- Да получат познания за военно обучение и защита на Родината;
- Да умеят да разпознават насилието, да се справят с гнева и с агресията;
- Мирно да решават конфликти;
- Да получат познание за тероризма – поведения и действия при терористична заплаха, киберзащита;
- Да формират умения за търсене и планиране на работа;
- Да вземат самостоятелни решения и да разграничават уменията и условията за ефективно търсене и реализация на Пазара на труда;
- Да усвоят умения за разпознаване на корупцията, методите за спиране на порочните практики;
- Формиране на просоциално поведение чрез дейности в подкрепа на каузи в рамките на доброволчество, благотворителност, екологични инициативи и др. - на територията на училището или извън него;
- Създаване условия за превенция срещу езика на омразата;
- Повишаване на мотивацията за учене, в т.ч. за редовно посещаване на училище, управление на собственото развитие и напредък в контекста на образователното и професионалното ориентиране;
- Стимулиране и подкрепа за развитие и изява на заложбите и талантите в областта на науката, изкуството и спорта за повишаване на мотивацията за развитие - на територията на училището или извън него, в страната и в чужбина;
- Създаване и развитие на партньорство и сътрудничество от училището и други заинтересовани институции и организации, осъществяващи възпитателна работа в областта на здравето, спорта, културата и социалното включване;
- Включване в стратегиите на преподаване в рамките на урочната дейност на компоненти с възпитателно въздействие;
- Използване ресурсите на проектните дейности, осъществявани от училището за реализиране на възпитателни ефекти;
- Утвърждаване ролята на часа на класа като форма на възпитателна работа в училище;
- Подкрепа на дейността на ученическите съвети и ученическото самоуправление в образователната институция чрез обсъждане и решаване на въпроси, свързани с възпитателните дейности в училищната общност и в училищния живот с активното участие на самите ученици.

V. Работа с родители – насочена към създаване на система за информираност и активно участие на семейната общност в училищния живот за успешната реализация на възпитателната дейност.

Основна цел на ПГО „Елисавета Багряна“ гр. Бяла Слатина е да изгради ефективно взаимодействие с представители на семейната общност в различни направления: информационно, образователно и дейностно ниво с оглед развитието и благополучието на ученика чрез:

- Включване на представители на семейството в дейностите на училището;
- Включване на представители на семейството в урочната дейност;
- Включване на представители на семейството в часа на класа;
- Включване на представители на семейството в извънкласната и извънучилищната дейност;
- Включване на представители на семейството в реализацията на дейности на училището – празници, тържества, състезания, конкурси, фестивали и др.;
- Включване на представители на семейството в Училищното настоятелство и Обществен съвет;
- Включване на представители на семейството в реализирането на извънкласни дейности по интереси;
- Включване на представители на семейството в решаването на възникнали проблемни ситуации, свързани с учебните постижения, с поведението на учениците и с адаптацията към средата на децата със СОП;
- Включване на представители на семейството в създаване на постоянен информационен поток;

• **От страна на училището** – предоставяне на всичко необходимо на родителите за ориентирване в очакванията на училището, по отношение на поведението на ученика и предложения за възможности за развитието им. Запознаване с:

- Правилници, заповеди, организиране на мероприятия, екскурзии, участие в състезания;
- С програмната система, по която работи училището или училищния учебен план, по който се провежда обучението, седмичното разписание и възможностите за избор на допълнителни форми на педагогическо взаимодействие или занимания по интереси;
- С успеха и развитието на учениците в процеса на обучение, възпитание и социализация, за спазването на правилата в училище и на Етичния кодекс с цел приобщаване към училищната общност;
- С възможностите и формите на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученика, за определения график на допълнителното обучение и на допълнителните консултации по учебни предмети, за предлаганите занимания по интереси;
- С допуснати отсъствия и възникнало проблемно поведение с цел набелязване на мерки за преодоляване;
- Консултиране на ученици и на родителите по въпроси, свързани с кариерното ориентирване, с оглед осигуряването на подходяща среда за максимално развитие на заложбите и на уменията им.

• **От страна на родителите** – предоставяне на информация от родителите, с която училището трябва да се съобрази, с оглед обучението и възпитанието на децата / например заболяване на детето, специфични изисквания на родителя към храненето на детето и др/.

➤ Необходимо е установяване и развитие на политики от училището по отношение повишаване на компетентността на педагогическите специалисти за ефективно общуване с представителите на семейството, както и подпомагане на членовете на семействата за повишаване на педагогическата им компетентност по посока осигуряване на оптимална възпитателна среда за развитие на способностите на децата и формиране на поведение съобразно обществените очаквания за нравствена възпитаност. Това предполага изграждане на програми за взаимодействие със семействата от страна на училището с отчитане на динамиката и разнообразието на съществуващите семейни общности и избягването на унифициран подход към тях.

➤ **Възпитателни взаимодействия, реализирани от педагогическите специалисти в образователните институции:**

1. Реализиране на високи, но реалистични очаквания към постиженията на всеки ученик.
2. Подобряване на прилагането на възпитателни техники за повишаване на мотивацията за учене и интереса към ученето.
3. Създаване на доверителни отношения на учениците с педагогическите специалисти за споделяне на проблеми, които влияят негативно на обучението и социализацията и за разрешаване на конфликти.
4. Реализиране на възпитателни техники за формиране на асертивни и сензитивни умения, както и на умения за работа в екип.
5. Прилагане на възпитателни техники за формиране на адекватна самооценка, самоопределяне и идентичност.
6. Осъществяване на възпитателни техники за подпомагане на личностното развитие на учениците.
7. Подпомагане на адаптирането на децата и учениците към изискванията на образователната среда.
8. Стимулиране на творческия потенциал на учениците.
9. Съдействие на учениците за решаване на въпроси в рамките на училищната общност, към които проявяват интерес.
10. Ангажираност с реализирането и популяризирането на добри училищни политики и практики за възпитателна работа от страна на училищния управленски персонал чрез различни форми за организация и управление
 - Фокусиране към потребностите и силните страни на учениците от членовете на семействата и педагогическите специалисти;
 - Включване на членовете на семейството за създаване на учеща среда в дома и в училището;
 - Взаимно осъзнаване на общите цели на училището и на семейството.

➤ **Осигуряване на процеса на възпитателната работа в училище чрез взаимодействия с други институции и организации:**

1. Възпитателни взаимодействия на образователната институция в субординация с по-високи нива в образователната система.
2. Възпитателни взаимодействия на образователната институция с областни и общински структури.
3. Възпитателни взаимодействия на образователната институция с институции в областта на културата, здравеопазването, социалното подпомагане и спорта.
4. Възпитателни взаимодействия на образователната институция с електронни и печатни медии.
5. Възпитателни взаимодействия на образователната институция с религиозни общности.
6. Възпитателни взаимодействия на образователната институция с университети и висши училища.
7. Възпитателни взаимодействия на образователната институция с организации на гражданското общество.
8. Възпитателни взаимодействия на образователната институция със синдикални организации.

➤ **Методическо осигуряване на процеса на възпитателната работа в училище от страна на университети, подготвящи учители:**

1. Продължаваща квалификация на учителите за осъществяване на възпитателната работа в училище.
2. Продължаваща квалификация на класните ръководители.
3. Продължаваща квалификация на учителите за осъществяване на възпитателната работа в семейната общност.
4. Разработване на методически и дидактически ресурси за възпитателна работа в училище.

5. Разработване на ресурси за взаимодействия на учители със семейните общности.

Възпитанието като стратегически общонационален приоритет изисква консолидиране усилията на различни институции, организации, ведомства при отчитане интересите на децата, актуалните потребности на съвременното българско общество и държава, глобалните предизвикателства и условията за развитието на страната.

Основен фактор в изпълнението на Стратегията за възпитателната работа в образователните институции са педагогическите екипи в партньорство със семейството и други заинтересовани страни за реализиране на националната и училищната политика в това отношение.

Запознати със заповедта:

№	име, презиме, фамилия	ДЛЪЖНОСТ	ПОДПИС
1.	Антонета Георгиева Горангавска	учител	
2.	Венета Антимова Евангелин	учител	
3.	Маргарита Георгиева	учител	
4.	Аида Аида	учител	
5.	Марияна Трабачева	учител	
6.	Мас Тенова	учител	
7.	Иванка Иванова Митрова	учител	
8.	Арван Ани	в.учител	
9.	Увеката Григорова	учител	
10.	Ваня Авериев	учител	
11.	Владислав Димитров	учител	
12.	Снежана Петкова	учител	
13.	Кетя Узунска	ВРП	
14.	Венета Даменова	ЗДЗВВ	
15.	Вера Лазарова	учител	
16.	Мария Станислав	с.учител	
17.	Силвия Маринова	с.учител	
18.	Галина Бочва	Директор	
19.	Марияна Христова	учител	
20.	Грега Бочва	учител	
21.	Аида Антониу	ресурсен учител	
22.	Николай Николов	ресурсен учител	